CODEX IURIS SCANICI,

IURIS SCANICI EXPOSITIO LATINE CONSCRIPTA AB ANDREA SUNONIS F. ARCHIEPISCOPO LUNDENSI, CODICES IURIS ECCLESIASTICI AC URBICI SCANIAE, ET STATUTA DIVERSA SCANIAM SPECTANTIA,

CUM NOTIS CRITICIS, VARIIS LECTIONIBUS, GLOSSARIIS ET INDICE NOMINUM PROPRIORUM.

Skåne-Lagen,

MED ÄRKEBISKOPEN I LUND ANDREAS SUNESSONS LATINSKA BEARBETNING, SKÅNSKA KYRKRÄTTEN OCH STADSRÄTTEN, SAMT ÅTSKILLIGA STADGAR FÖR SKÅNE,

UTGIFVEN

AF

D. C. J. Schlyter.

LUND, *1859*, i BERLINGSKA *Boktryckeriet*.

6.

(Statutum in nundinis Malmogiensibus promulgandum.)

Från senare hälften af 1400-

Thette[1]) *ære*[2]) *article som skwllæ kwngöres for bymen köpmen fiskere* Ock 149
andre som höstmarckith söghe j malmöghe[3]) *Samsættæ*[4]) meth *williæ* ([5]*samtycke oc beraadh borgemæsters raadmenz* ([6]*foghet oc köpmen*[7]) *at holde wnder bröde Som her*[8]) *effther fölgher*

1. ([9]Först ath enghen köpman[10]) som gest er skall haffue[11]) clæde elles Læreth falt j wyndwe hoss almenningh[12]) gade elles stræde vndher XL marck[13]) konningen Ock ([14]swo meghit byen Bagh j gardenæ[15]) maa man well sellie helt[16]) stycke clæde oc halff[17]) ock ([18]bolt læret wthath male swo langt som rwllen recker

2. Jtem Ath[19]) enghen skall tællie sildh wrettelige vndher XL marck 150
konninghen[20])

3. Jtem Ath enghen[21]) köpe sild aff fiskernæ vdhen han betaler henne jnnen III daghe gör han icke thet, tha scall han fange fiskern ighen then salthe sildh oc bædre[22]) hanom ther till III marck[23])

4. Jtem Ath[24]) enghen scall haffwe myndre wongn een ([25]then som XXX wollæ sildh[26]) gaa wdij er han myndre tha scall wognen[27]) brennes Och then som wognen eyer ([28]böde byen III marck

---

1) BCDE. *Thesse.* FG. *Mod Bog. Disse Artickle Skulle læssis och kundgiöris* &c.
2) CDE. add. *the.*
3) CDE. add. *Som Erre.*
4) CDEFG. *samen setthe.* B. add. *ere.*
5) CDE. *och samtöche Borgemesters* &c.
6) FG. *Fogits.* CDE. *fogedenns och kiöbmentz.*
7) FG. *Byemend.*
8) F. om. *her.*
9) E. om. *Först ath.*
10) FG. om. *köpman.*
11) FG. add. *Nogenhannde.*
12) BCD. *almindig.* EFG. *almindelige.*
13) FG. add. *till.*
14) FG. *40* marck *till Byenn, Menn bag* &c.
15) FG. *Gaardenn.* BCE. *gaderne.*
16) CDEFG. *helle.*
17) B. *hallfft.* CDEFG. *halffue.*
18) B. *Bollteleret.* FG. *Rold Lerrit vd, saa lenge ßom til recker.*
19) BCDE. om. *Ath.*
20) FG. *till Kongen och Byenn.*
21) FG. add. *schall.*
22) FG. *böde.*
23) G. om. *marck.*
24) BE. om. *Ath.*
25) FG. om. *then.* BCDE. om. *then som.*
26) FG. add. *kand.*
27) FG. *hand.*
28) FG. *schall böde emoed Kongen, och mod*

5. Jtem Ath[29]) enghen scall bære wapn obenbarlige[30]) wdhen ([31]han haffwer loffw oc wdhen *then*[32]) syn standinde boodh haffw*er*[33]) wndher III marck ([34]ber han *them*[35]) hemmelige Tha böde konninghen XL marck ock byen XL marck

6. Jtem At enghen ([36]skybe gotz wdh sydhen soll er byergeth wndher goodzens mystelsse[37])

7. Jtem Ath[38]) enghen ([39]skybe gotz wdh wdhen ([40]ath fyskestræde oc graabrödherstræde ock ([41]the stræde ther mellom ær*e* wndher III marc[42]) konninghen[43])

8. Jtem Ath[44]) enghen ([45]wognkarll aghe i strandhen ([46]för prammen staar wnder III marck[47]) byen ([48]Ock ey maa noghen Aage mer*e* een II bremmert*ynne*r salth oc III t*ynne*r sildh Agher nogher meræ Tha bör ey köpmannen ath betalæ ther fore

9. Jtem Ath[49]) enghen köpman som gest er[50]) scal far*e*[51]) aff malmö[52]) pa land ath köpsla vndher XL m*a*rc[53]) konninghen ock byen ([54]swoo möghit

10.[55]) Jtem Ath[56]) enghen scall gribe nogen man[57]) wforwnnen vdhen wed ferske g*e*rninge wnder XL marck[42]) konninghen ock byen swoo möghit

---

byenn, Sex marck. *Men er wognen Störe end paa 30. Ole, da schall kiöbmanden ey were plichtig At giffue pennge der for.*

29) BCDEFG. om. *Ath.*

30) BCDE. *obenbare.*

31) FG. om. *han — wdhen.*

32) FG. add. *ßom.*

33) FG. add. *Vndertagen den som der till Sönderligt loff haffuer.*

34) FG. *till Kongen, och tre marck till Byenn, Bær och nogen hemmelig waaben som forbödet er, da böde* &c.

35) CDE. *thett.*

36) FG. *maa schibe noget goetz* &c.

37) FG. *fortabelße.*

38) BCDEFG. om. *Ath.*

39) FG. *schall skibe nogit goetz* &c.

40) FG. *aff Fischere Stredit, Graabrödre strede* &c.

41) BCDE. om. *the stræde.*

42) G. add. *til.*

43) F. add. *och 3* marck *byenn.* G. add. *och tre march til byen.*

44) BCDFG. om. *Ath.*

45) FG. *wognmand schall Age* &c.

46) FG. *förend prammen eller Baadene staae* &c.

47) FG. add. *till Kongen, och tre* marck *til.*

48) FG. om. *Ock — ther fore.*

49) FG. om. *Ath.*

50) E. om. *er.*

51) FG. add. *Vd.*

52) FG. add. *och.*

53) FG. add. *till.*

54) G. *XL march.*

55) F. om. hoc caput, quod tamen in marg. add. rec. man. CDE. invertunt ordinem huius capitis ac proxime sequentis.

56) G. om. *Ath.*

57) BCDE. om. *man.*

11. Jtem Ath[1]) enghen köpman som gest er scall bytte noghen hande[2]) köpenskat[3]) *meth* noghen vdhen ([4]ath enstinghe[5]) *meth* bymen vdhen fra wor frwe dagh assumpcionis oc jntil sanctæ michels dagh vndher[6]) XL marck konninghen ([7]et totidem Ciuitati

12. Jtem Ath[8]) enghen maa[9]) tappæ wiin elles ööll pa ([10]ladegarde fore penninge wndher XL marc konninghen ock byen ([11]Swoo möghit

13.[12]) Jtem ([13]At enghen scall[14]) tappæ wiin elles ([15]tystz ööll wdh for penninge för een th*et* er loffwelige sath aff fogiden ([16]ock borgemæst*ere* widh sith werdh hwræ the scwllæ giffwæ potten th*er* aff hwo h*er* ([17]j mödh györ han böthe XL marc ([18]halfft konninghen oc halfft byen

14. Jtem ([19]Ath enghen skibe wdh noghen hande gotz wden han giffwer syn toldh wdh[20]) till forn wndh*er* gotzens ([21]mystelsse konninghen

15. Jtem Ath[22]) enghen[23]) bygge noghen bygningh wdhen östre porth westre port elles[24]) söndre porth, vndh*er* XL marck[25]) konninghen oc[26]) byen swoo mögith[27])

16.[28]) Jtem Ath[29]) enghen fisker*e* skall[30]) fyske m*eth* wantegarn efther förmer*e* worfrwe dagh wndher III marck konninghen 151

---

1) FG. om. *Ath.*
2) FG. om. *hande.*
3) BCDEFG. *kiöbmandscab.*
4) CDEFG. *allenniste meth* &c.
5) B. *enstige.*
6) FG. *wden.*
7) CDEFG. *och XL marc byenn.*
8) FG. om. *Ath.*
9) BCD. om. *maa.* E. *skall.*
10) FG. *Kiöbmendisgaarde, till forprang, wnder* &c.
11) FG. *40* marck.
12) FG. om. hoc caput.
13) B. om. *At enghen scall.* CD. *inngenn tappe* &c.
14) E. om. *scall.*
15) BCDE. *tystöll.*
16) CDE. *Borgemestir och Raad wid* &c.
17) BCDE. *emod.*
18) BCDE. *kongenn oc byenn.*
19) FG. *ingen schall skibe nogit goetz Vd, wden* &c.
20) BCDEFG. om. *wdh.*
21) FG. *fortabelße,* om. *konninghen.*
22) FG. om. *Ath.*
23) BC. &c. sic *(Ingenn).* A. *enghe.* FG. add. *maa.*
24) BCD. om. *elles.* E. *och.*
25) G. add. *til.*
26) FG. add. *till.*
27) FG. add. duo capita: *(14.) Jtem ingen schall biuge Nogen bingning paa wore gader eller streder Wnder ßamme bröde. (15.) Jtem at ingen byemand eller Kiöbmand schall Kiöbe eller falle nogen Kiöbmandschab, wdenn portene, wnder 3* marck *till Kongen, och tre* marck *til byenn.*
28) FG. om. hoc caput.
29) BCDE. om. *Ath.*
30) BCDE. om. *skall.*

17. Jtem Ath[31]) enghen scall gange[32]) om natthen at[33]) göræ bwlder elles kiiff[34]) wordher han[35]) ther gryben w*ed* tha skall han icke sielff[36]) wide syn eghen bröde

18. Jtem Ath[37]) enghen scall[38]) robe Jodwth eller ([39]slaa for samlupp ther matte worde bland folketh wdhen han wordher[40]) openbare trengdh[41]) ther till vnd*er* III marck[42]) konninghen oc ([43]byen swo möghit

19. Jtem[44]) enghen fysker*e* skall fore[45]) ([46]vapn elles ([47]dölle j haffuet vdhen en öxe som han behöffwer[48]) till skibs behöff[49]) vndher wapsens[50]) mistelsse Oc[51]) XL marck[52]) konninghen oc ([53]XL marc byen

20. Jtem Ath[54]) enghen ([55]scall kaste ([56]slackterie eller grom elles noghen[57]) annen wrenlighedh paa wore[58]) gadher ([59]hwo therr*e*[60]) hanteringh haffw*er* han scall ([61]föret wdhen byen elles i stranden oc icke i forstranden vnder III skonske marc[62])

21. Jtem Ath enghen scall giffwe clæde anneth naffn en[1]) som[2]) th*et*

---

31) BCDFG. om. *Ath.*
32) FG. add. *om kring.*
33) CD. *och.*
34) FG. *bang.*
35) FG. *nogen.*
36) BCDEFG. om. *sielff.*
37) FG. om. *Ath.*
38) BCDE. om. *scall.*
39) CDE. *kalle nogen forsamblinng sammenn Vdenn* &c. FG. *giöre forßambling, som der aff kunde komme, wden* &c.
40) FG. *bliffuer.*
41) FG. add. *och Nöd.*
42) FG. add. *till.*
43) CDEFG. *III marc byenn.*
44) FG. om. *Jtem.* CDE. add. *ath.*
45) DC. &c. *före.*
46) CDE. *Ellir dölie waabenn y* &c.
47) FG. *Kölffue vdj Strannden, wden* &c.
48) F. *haffuer.*
49) FG. *behoff.* BCDE. om. h. v.
50) G. *Vabenens.* F. *waabenis.*
51) FG. add. *der till.*
52) FG. add. *till.*
53) C. om. *XL marc.*
54) FG. om. *Ath.*
55) B. om. *scall.* DCE. *slackterii, eller* (E. om. *eller*) *grum eller anden vrenhed skall legges paa* &c.
56) FG. *fischere groem* &c.
57) BFG. om. *noghen.*
58) E. om. *wore.*
59) FG. *eller Streder, huo som Saadan handtering* &c.
60) CD. *thellig.* E. *slig.*
61) FG. *lade det vdföre i Stranden, eller böde III* marck *till kongen och Stadenn III* marck.
62) FG. add. caput: *(20.) Jtem ingen, ehuo* (G. add. *som*) *heldst, som Siuder tran, aff grom, Nödepander, Nödetarme, eller noget Andet Saadant, Som ond lucht och stanck affkommer, Men huo det will bruge, hand schall det beuare och handtere, saa langt fra Byen, At der icke kommer Vnd lucht och stank i byenn, wnder XL* marcks *bröde til Kongen, och byen saa megit.*
1) F. add. *det.*
2) G. om. *som.*

haffwer ([3]ther som th*et*[4]) er giort[5]) vndher III marck[6]) konninghen ([7]et totidem ciuitati

22.[8]) Jtem Ath engh*en* scall sællie stockbredh[9]) wden wedh hwndreth oc[10]) halfft oc q*wa*rter hwo som[11]) her i modh györ böde IX marck konninghen oc stadh*en*[12]) swo möghit

23.[13]) Jtem At[14]) alle hande köpmanskab som wæyes i stædherne scall oc[15]) wæyes i malmö m*eth* bys wæcht hwo[16]) th*ette*[17]) icke györ han scall giffwe III marck som sæll oc ([18]III han[19]) som köber halfft konningh*en* oc halfft byen

24. Jtem Ath engh*en* swen skall haffwe macht ath forbryde syns hosbond*es* gotz j noghre made

25.[20]) Jtem Om nogh*en* wognkarll welther elles caster köpmantzens gotz eller köpenskath[21]) j haffwet tha skall han ey fly fraa th*et* en[22]) han skall war*e* welwilligh[23]) til ath r*edde* gotzet[24])

26. Jtem Ath[25]) engh*en* köpman schall gaa[26]) j fisker*en*s[27]) ([28]skyb ([29]förr*e* en theær*e* forligte om köbet vnder III marck konninghen

27. Jtem ([30]Ath enghen skall[31]) skybe gotz boord[32]) offw*er* boordh[33])

---

3) CD. *thett som Er* &c. FG. *aff den stad, Som* &c.
4) E. om. *thet.*
5) FG. add. *vdj.*
6) G. add. *till.*
7) CDE. *och Saa megetth Byenn.* FG. *och Staden 3 marck.*
8) FG. om. hoc caput.
9) B. *stocke, Brede.* CDE. *stoche och brede.*
10) C. om. *oc.*
11) BCDE. om. *som.*
12) CDE. *Byenn.*
13) FG. habent hoc caput post cap. in textu 38.
14) FG. om. *At.*
15) FG. add. *saa.*
16) FG. add. *som.*
17) BCDEFG. *thett.*
18) CDE. *enn.* FG. *den der kiöber, halff till Kongen, och halfft till Byenn, det hand kiöffte.*
19) CE. sic. ABD. *hanom.*
20) FG. om. hoc caput.
21) C. *kiöbmandskatth.* E. *kiobmandskaff.*
22) CE. *menn.*
23) CDE. *willig.*
24) CDE. *thet.*
25) FG. om. *Ath.*
26) FG. *fare.*
27) CDEFG. *fiskernnis.*
28) CDE. *schude.* B. *skud för the* &c.
29) FG. *at kiöbe Sild, wnder tre marck till kongen, och tre marck till byenn.*
30) B. *ingenn schiibe gotts bort offuer* &c.
31) CDE. om. *skall.*
32) CEFG. *bort.*

wdh*en* han giffw*er*[34]) halff tollen til forn[35]) vndh*er* halfft gotzens mistelsse[36]) ([37]han offwer skyber[38])

28. Jtem Ath enghe[39]) wdlenninghe[40]) scullæ stande i nogh*er* bodh*er* ath ([41]öwe *therres* köpmanskap lengh*er* en til sanctæ michils dag[42]) wdh*en* han haffwer *thet* *meth* serdeles borgemæsters oc raadmentz[43]) loff wndh*er* XL marck[44]) konninghen oc ([45]byen suoo möghit

152 29.[46]) Jtem Ath engh*en* wdlennyngh scall fare j haffwet ath fyske wdh*en* han *tagher*[47]) tegn aff Tollær*en*[48]) vnder III marck bröde

30. Jtem Ath engh*en* köpman scall sællie helæ *tynne*r eller halffwe salt uth ath male vndh*er* XL marck konningh*en*

31. Jtem[49]) engh*en* schaal haffwe mackt at leyde nogh*en* man wden serdeles borgemæster*e* oc[50]) fogiden

32.[51]) Jtem Ath ingh*en* scal gaa ath[52]) tygge m*eth* taffler wden[53]) kircke wæriens loff

33. Jtem[54]) enghen schal for*e*[55]) gotz wpp[56]) wdhen m*eth* pramme[57]) vndh*er* ([58]XL marck konningh*en* oc byen

---

33) BCFG. om. *boordh.*
34) FG. *haffuer.*
35) FG. om. *til forn.*
36) FG. add. *som.*
37) CDE. om. *han offwer skyber.*
38) FG. add. *halff till Kongen, och halff till Byenn;* ac porro add. duo capita: *(25.) Item ingen schall Aff wognmendene, tinge nogen fischeris Sild op at Age, dog maa huer Vognkarll op Age förste laß, for den fischere Som hand Ager barlasten Vdforre, och huer dernest kommer, hand Ager, dernest, huo derimoed giör, böde kongen 3* marck *och byen 3* marck. *(26.) Jtem at ingen wognkarl schall forßige, nogen fischeris Sild till nogen, Vnder tre* marck *till Kongen, och tre* marck *till Byenn* (G. *och byen saa megidt*).
39) BCDEFG. *ingenn.*
40) FG. *Vdlendische.*
41) FG. *offuer dette;* male.
42) B. &c. sic. A. *dagd.*
43) FG. *Raads.*
44) FG. add. *till.*
45) FG. *till Byen 40* marck; postea add. caput: *(28.) Jtem at ingen vdlendinger* (G. *wdlendiske*) *schulle Selge Salt i Skieppetall, wnder tre* marck *till Kongen, och tre marck till Byen.*
46) FG. om. hoc caput una cum proxime sequente.
47) BCDE. add. *eth.*
48) BCDE. *wor tolldere.*
49) BCDE. add. *att.*
50) FG. add. *Raad och.*
51) FG. om. hoc caput.
52) BCDE. *oc.*
53) E. add. *med.*
54) FG. add. *at.*
55) B. &c. *före.*
56) FG. add. *eller Vd.*
57) CDEG. *prammenn.*

34. Jtem Ath[1]) enghen skall thage sildh aff wognene wden ([2]thens löff sildhen til hörrer wndher ([3]IX marc konninghen oc byen[4])

35.[5]) Jtem Ath enghen scall ride eller ganghe wdhen porttenæ eller pa marcken ath köbæ fææ eller hæste eller noghet anneth för thet kommer pa marckedeth wndher gotzens mystelsse han köber oc XL marck ther[6]) till konninghen oc byen

36. Jtem Ath enghen[7]) kaste grwm eller myddinger pa strædhen[8]) eller[9]) vnder XL marck konninghen oc byen swoo offthæ han thet györ

37. Jtem Ath[10]) enghen skipper eller noghen annen scall tage wor[11]) bys jord elles sandh til[12]) ath laade sith skib *meth* till barlasth wndher III marck ([13]konninghen oc byen

38. Jtem Ath[14]) enghen schal salthe sildh i skyben[15]) vndher XL marck ([16]konninghen oc byen

39.[17]) Jtem Ath[18]) enghen schall bære ([19]kölffuæ eller keepp lengher en fran hans foodh oc till hans armhwllæ wndher III marck konninghen[20])

40.[21]) Jtem Ath enghen schall ([22]dople ([23]wden paa handat wnder III marck konninghen[24])

---

58) FG. *tre marck till Kongen, och tre marck till Byen.*
1) FG. om. *Ath.*
2) BCDE. *theris loff sildenn Eyer, vnder* &c. FG. *med hans Loff, som Silden* &c.
3) FG. *tre* marck *til Kongen, och tre marck till Byen.*
4) A. *swoo* additum est at rubra lineola inductum.
5) FG. om. hoc caput una cum proxime sequente.
6) CDE. om. *ther.*
7) B. &c. sic *(ingenn).* A. *enge.*
8) B. *stredene.* CDE. *strædderne.*
9) BCDE. om. *eller.* Adde *gadher.* Cfr. cap. 41.
10) FG. om. *Ath.*
11) FG. om. *wor.*
12) FG. om. *til.*
13) FG. *til Kongen och 3* marck *till Byen.*
14) FG. om. *Ath.*
15) FG. *Sit Skiff.*
16) FG. *till Kongen, och 40* marck (G. add. *till) byen;* postea inserunt cap. 23; cfr. not. 13 pag. 489.
17) A. Hoc loco *40* in marg. errato adposuit miniator, quod erratum in sequentibus continuatum est, ut pro *40* scriptum sit *41*, et sic porro.
18) FG. om. *Ath.*
19) FG. *nogen Kiep med tager, och ey lenger* &c.
20) FG. *till Kongen, och till Byenn 3* marck.
21) BCDE. om. hoc caput.
22) FG. *doble paa Almindelige gader, Streder, eller wed Stranden, vnder* &c.
23) Forte legendum est: *wde paa stranden.*
24) FG. *till Kongen, och 3* marck *till Byenn.*

41. Jtem Ath[25]) enghen schall lægge tymmer ([26]eller steenæ[27]) wppa wore gaadher elles stredhæ oc[28]) ey bygge steillrwm wppa ([29]wor forstrand oc ey læggæ ([30]byrde swo ath wæyen hyndres wndher XL marck[31]) konninghen oc byen[32])

42.[33]) Jtem Ath enghen forprangere scall faare j strandhen ey *meth* boode ey ridhe ey Aghende at köpe sildh wndher syldens mistelsse oc ther til XL marck konninghen oc byen

43. Jtem Ath enghen hwercken köpman eller byman schall[34]) ride j haffwet för en korffwen er fallen vnd*er* III marck

44. Jtem Ath[35]) enghen köpman eller byman scall ride[36]) væsten bæcken væsten[37]) slottit ath köbæ sildh hwo ([38]her i modh györ han scal ey wide syn[39]) bröde

45. Jtem Ath[40]) enghen scall ride wdii wor bys grawæ[41]) wndher III marck[42]) byen

46. Jtem[43]) enghen skaall skæræ töörff pa wor bys marck ([44]wdhen rigge[45]) töörff wnder III marck[46]) byen ([47]swo offthæ han thet györ

153 47. Jtem Ath[48]) enghen schall faare ([49]her wdh ath fyske *meth*[50]) nogher skwde som boodh haffwer effther sigh eller *meth* flöy wordher ther noghen fwnnæth[51]) meth ([52]Tha scal han ey wide sin eghen bröde

---

25) FG. om. *Ath.*
26) FG. om. *eller steenæ.*
27) BCDE. *steenn.*
28) B. &c. sic. A. *o.*
29) FG. *wore forstrannde.*
30) FG. *byrder paa weyenn, at den forhindris* &c.
31) G. add. *til.*
32) FG. *40* marck (G. add. *till*) *Stadenn;* postea add. caput: *(38.) Jtem ingen fischere giöre Anden wmage, huerken vdi wdtagning, eller vtag, eller bandßetning wnder 40* marck (G. add. *til*) *Kongen, och Byenn 40* marck.
33) FG. om. hoc caput una cum proxime sequente.
34) CDE. *schulle.*
35) FG. om. *Ath.*
36) FG. add. *eller gaa.*
37) FG. add. *for.*
38) CDE. *thet giör.*
39) CDE. add. *egenn.*
40) FG. om. *Ath.*
41) FG. *graff.*
42) F. add. *Kongen, och saa megit till.* G. add. *til kongen* &c. ut F.
43) CDE. add. *att.*
44) FG. om. *wdhen rigge töörff.*
45) BCDE. *Rygge.*
46) FG. add. *til Kongen, och tre marck til.*
47) FG. *for huer gang det scheer.*
48) FG. om. *Ath.*

48. Jtem Ath[1]) enghen skwde skal haffwe mere en III bordklappæ[2]) vndher XL marck[3]) konninghen oc XL marck[4]) byen

49. Jtem skall[5]) hwer styre man thage eth tegn aff wor tollere for[6]) han sætther syn garn j watn effther wor ffrwæ dagh ([7]förmere wnder XL marck konninghen

50. Jtem bywde wij[8]) hwer mand *meth* pwndere[9]) vecth eller[10]) *meth* maadhe th*et*[11]) han fwlth weghe oc fwlth giffw*er* ([12]wordher noghen ther ([13]griffwen veth then falsk thet gangh*er*[14]) pa hans liiff[15])

51.[16]) Jtem skall hwer wognkarll til see ath köbmentz[17]) gotzs swoo forwaris ath wognkarlen th*et* forsware ma[18]) györ han anneth ([19]man skall th*et* rette pa hans liiff

52. Jtem bywde wii hwer[20]) fysker*e* ther syn garn sætth*er* j wanneth swo ([21]forwar*e* ath the györ*e* ther*res* naaboo enghen skaade wdhen thet györs aff nödh györ her nogher offw*er*[22]) ([23]thet gangh*er* pa hans liiff[24])

53. Jtem[25]) her *meth* bywde wii[26]) fredh ath holde boode[27]) til land oc ([28]strand vndher liiff oc gotzs *Amen*[29])

---

49) FG. *Vd och fische* &c.
50) CDE. *paa.*
51) BCDE. *funnenn.* FG. *befunden.*
52) FG. *hand schall icke wide Sin bröde.*
1) BFG. om. *Ath.*
2) F. *bordklæppe.*
3) FG. add. *til.*
4) FG. add. *till.*
5) E. add. *och.*
6) F. *förend.*
7) FG. *huo der imod giör, haffue forbrut 40 marck till Kongen, och til Byenn 40 marck.*
8) B. om. *wij.*
9) FG. *pund.*
10) FG. *och.*
11) FG. *At.*
12) FG. *Som det Sig böer, Giör her nogen imoed, det* &c.
13) BCDE. *funnenn med eller grebenn thet* &c.
14) CDE. *straffis.*
15) FG. *Hals.*
16) CDE. om. hoc caput.
17) B. *kiöbmantz.* FG. *Kiöbmandens.*
18) FG. *Kannd.*
19) FG. *da Rette det paa hans halß.*
20) FG. *wore.*
21) FG. *At foruare dennem, At de ey giöre deris Naboe nogen schade.*
22) FG. *imoed.*
23) CDE. *tha bör thett atth straffis paa* &c.
24) FG. *halß;* infra add. *Finis Laus Deo;* postea vero habent ea, quae cap. 53 continet.
25) FG. om. *Jtem.*
26) FG. add. *Eder.*
27) FG. om. *boode.*
28) FG. *wand;* om. sequentia.
29) A. *Amen* minio scriptum est; sequitur index capitum (exceptis quinque ultimis) rubris litteris scriptus, quem, prima fere verba singulorum capitum continentem, transscribere inutile duxi. BCDE. om. *Amen.*